

Forfatter: Friis, Kirsten

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Friis, Kirsten (1556-04-21)

Citation: Friis, Kirsten: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Friis, Kirsten (1556-04-21)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 357. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010291.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Restrup, 21. April 1556.

Fru Kirstine Friis Gabriel Gyldenstjernes til Mogens Gyldenstjerne.

Hun beklager, at han har været syg, og klager over de Vanskeligheder, som hun møder hos Knud Gyldenstjerne ved Overleveringen af Ørum Len.

Søsterlig kierlig hellß. . . . . wor herre. Mynn allerkie . . . .  
. . . . . fullthacke for alltt thedtt ere och. . . . . well  
gierninger ieg stedis och alltiidtt haff. . . . . nnditt aff eder. Gud allßommectiste skall were eders lønn, oc saa  
lengj jegh leffuer, schulle y finnde megh for eders willige och hullde søster med alltt thedtt guode, miesth vdj  
mynn sorrigfulldh och rinng formouffue er, ther schulle y ickj haffue thuiell paa. Allerkierreste broder, ßom y  
schriuer megh thill, atth y haffuer nu sidenn midfasth leyet paa eders senng, tha widtth thenn  
allßommectiste Gud, att thedtt gjør meg saa wntth, som y war mynn fader; thenn allßommectiste Gud were  
eders hielp och spaeres. 358 eder lenngj ßunnd oc salige for ßinn euige guodhedz skyldh. Gud skall were  
mytt winnetzbørdt, atth iegh ickj giernne wille ßauffne eder, saa lenngj ßom iegh skall were y thenne  
werdenn. Kiere broder, ieg maa well ßige och bekiennde, atth all mynn werdtzenns glede och alle thj, ieg  
skulle haffue thrøst och hußualelße aff y thenne werdenn, thj er sorrigfulld buortthe for megh. Gudh  
allßommectiste wnde megh saa snartth effter atth komme for ßinn wskyldige dødh och pine och aldrig  
lennger ath were y thenne werdenn och fortørnne myn herre och Gud och megh selluer daligdag till stoer  
hiartenns spreck och wee. Och thy, ieg achtidtt meg her y werdenn mest hielp och thrøst aff, thennom  
haffuer ieg størst forfølgelße aff, som iegh throer, atth thedtt schall well giffue seg seluer . . . . .  
. . . . . nnd ickj schriffue eder thill, saa giernne. . . . . nd eder; Gud  
allßommectiste wedtt, att ther er. . . . . intitt menniske, thedtt iegh stunnder till atth thale. . . . .  
end eder. Nu wid ieg ickj, nar ieg kannd hobis till, atth y kommer hidt thill lannditt, menn y er ickj nu  
kommen; menn war thedtt eder mogeligtt, och ieg thorde begieritt aff eder, tha wid Gudh, att ieg wille  
giernne, atth y wille haffue thenn wmagh och thale med meg, thedtt første eder mogligtt war. Menn Gud  
wed, atth mynn thancke haffuer werritt wnnderlige, ßidenn Knudtt ßaa begynnte atth hanndeale medh  
megh, ßom hannd gjør, och ßom huer well witterligt er, huor hannd handeler med megh; och thidenn  
begynnte atth forhale ßegh, atth y ickj kom thill megh, ßom y thitt haffuer schreffuitt megh thill. Kiere  
broder, ieg kanndh ickj forholle atth schriue eder thill, thedtt meste ther aff meg mogligtt er, huor eders  
broder Knudtt handeler med megh. <sup>1)</sup> Hannd kom hidtt paa skiertorsdags. 359 [2. April] for middagh; saa  
sagde hannd thill meg, att hannd hadde nogitt atth giffue megh thilkiennde, ßom ieg well hadde hørtt, med  
Ørum, atth konngenn hadde wnttt hannom, atth hannd skulle haffue thedtt, dogh ßegh wdenn fordell, atth  
hannd skulle gjøre konngenn regenskabb for thedtt minndste med thedtt mieste, ßom ther ligger thill, och  
atth hannd hadde giortt konngenn thedtt thill willj, och bødtt hannd megh, att hannd strax wille giffue megh  
myne penninger, dog daler for guild, och sagde, atth hannd ickj hadde befallinng paa atth giffue megh  
annditt ennd daler. Dog sagde hannd, atth hannd hadde giortt meg thill willij, att hannd hadde wesßelidtt  
seg ett halltt thußinn . . . . . hannom, atth hannd war. . . . . sagh, tha  
kunde ieg well throff. . . . . aff atth raade med hannom effther thj ordt, so. . . . . adde;  
men ieg wille beraade megh med Gud och med myne wenner och wide hannom ett ßuar med thedtt  
allerførste, huillkenn tidtt ieg kunde annamme thennom; menn ieg wille dog ickj annderledis annamme  
thennom ennd efter mitt breffs lydellße. Ther som mitt breff lyde paa daler, tha wille ieg giernne thage daler,  
menn ther som thedtt lyde paa gulldh, tha throidtt iegh konngenn saa well, att hannd ickj gjorde meg miere  
wretth ennd annder, ther hielpløs och bedrøuidtt war, och ßuarede iegh hannom, atth hans gode salige  
broder hadde ickj throidtt hannom thill, atth hand saa skulle haffue hanndelidtt med megh. Tha ßuarede  
hannd meg igienn, atth ieg gjorde hannom wretth, och spuorde migh adtt, om ieg wille ickj saas. 360 giernne  
wnnde hannom thet, som ieg wille wnde Per skriffuer y Aars thedtt. Tha ßuarede ieg hannom saa igienn,  
atth ieg wortthe alldrig, huem thedt hadde faaiith, ßidenn hannd hadde ickj giortt meg thet, och sagde, ther  
ßom hand hadde laditt mig wiste(!) thedtt, tha wille jegh saa giernne haffue wnttt hannom thedtt och alltt  
thedtt guode, hannd kunde faae paa iordenn, som hannd hadde veritt mynn fader. Szaa forhastedtt hannd  
ßeg gryßelige med meg, wider ennd ieg schriue kanndh, och sagde, atth ieg skulle draues thill minnde, atth  
hannd hadde boditt meg samme penninge, och sagde, atth thedtt kunde skie, atth hannd skulle icky byude  
meg thennom miere, som hannd well ligger wind paa . . . . . unnde gaae for segh. Saa sagde  
hannd, atth . . . . . ckie meg, huad ieg wille ßuare. ieg motthe. . . . . meg thill, atth ieg  
bleff thillthalidtt, att konngenn. . . . . j faaiith wragh y v heller vj aar. ieg ßuarede hannom igienn, att Gud  
skulle were mytt ßuar, effterthj att menniskenn ickj wille, oc sagde ieg, atth Gud skulle giffue hannom  
naadenn thill atth thienne hans herre och konnge ßaa throelige och well, ßom meg hobis och wiste, atth  
hans gode salige broder <sup>1)</sup> gjorde, ther hobis meg, atth thenn allßommectiste Gud och menniskenn skall  
were hans winnetzbørdt thill. Szaa gick hannd wdtt och sagde, atth hannd skulle ickj mørckenne myn døer y  
først iiij aar. Medh fliere ordh, ßom megh er lanngtt atth scriue om. Lanngfriday [3. April] kom Otthe Brade  
hidtt och sagde, atth Knudtt war huos hannom, oc begeritt, att hannd skulle thage etth muode emellom oss  
att møde vdj Aalborgh. Szom nu y fredagis war hannd med hans wenner oc ieg med nogen af mine wenner,  
ther skulle forhandele oss emellom; ther møtte ieg dog; Gud widh, atth ieg ickj gjorde thedtt. 361 giernne.  
Menn Knudtt møtte ther ickj; menn huor thedtt bleff forhandelidtt, ther fiender jeg eder thuenne copie aff.  
Och nu y thorßdagis, ßom war thenn dagh, førennd muodith war berammitth, tha hadde hannd iiij aff hans  
suenne for Ørum, ßom karlenn ther paa Ørum screff meg thill, ßom ieg ßennder eder ocßaa ßamme breff,

huor thy bødtt thill. Kiere broder, huad skall ieg schriue mere; hannd hanndeler med megh ickj ßom enn wenn, menn som enn obenbarlig fiennde, ßaa Gud allßommectiste for ßinn wskyllidige dødt och pi. . . . .  
. . . . . och salighiedtt och wnne. . . . . effther y thenne werdenn. . . . .  
. . . . . stunder ickj saa mögitt efther atth wille. . . . . atth ieg stunder io ßaa fast effter atth wille were ho[s] mynn herre oc Gud. Kiere broder, haffuer ieg nu Franntzs Banner henn hos mynn herre om, atth ieg motthe faae mine penninge, atth meg ickj skulle skie nogenn wrett ther wdj, och er hannd ickj ennd nu hiem kommenn. Huad suar hannd faaer, thedtt raadtt thenn allßommectiste Gudh for. Gud wid, atth ieg er ienne och willeradige y alle maade, saa Gud allßommectiste were myt raadtt; Gud allßommectiste tha giffue, atth iegh war y thale med eder en thime, om thedtt kunde ickj bliffue lennger, tha wid Gudh, atth megh stunder ther efther saa mögitth ßom effther nogenn werdtzenns menniske. Kiere broder, war thy guode menndh her paa thisße thuenne markeskell, som y well ßelluer widtt; tha hobis megh, atth her er inngenn skade giortt thill gaardenn, ßom y skall ßelluer høre och ßie, nar Gud will, ath y kommer hidtt. Och hadde ieg mitth buod huos Knudth, atth hannd wille komme hidtt samme tidtt, ßom thj guodemenn skulle were her. Tha sennde hannd meg saa buodh igienn, atth ieg thog ickj ßaa emodtt hannom, thedtt ßiste hannd war her, atth hannd skulle mörckene mynn dør. Gudh widtt, atth hannd forglemmer meg ickj huerckenn med ordh heller schris. 362 uellße, huor hannd kommer; ßaa forladtt hannom thedtt thenn allßommectiste Gud. . . . . ieg hadde ickj throidtt hannom ther thill. . . . .  
. . . . . ste broder, ieg will nu ickj lennger bemøe. . . . . in schriuellße; menn ieg förßier meg thill och . . . . . ßaa well, atth y tager meg ickj thill wully, atth ieg schriuer eder saa dristigenn thill, for Gud widtt, atth jegh haffuer inngenn att kierett for wdenn Gud oc eder, och Gudh skall were mytt winnetzbørdd thill, atth ieg ickj bliffuer thillfredzs thill thenn andenn hiartenns sorrig och drøuellße, ieg haffuer, thill saa lengj Gud will, atth ieg faaer att wide, huor thedtt er med eder. Gud allßommectiste for ßinn grundlös barmhiartighiedtt wnnde meg atth spørre, atth y er helbredt och well thillpas. Mynn allerkierreste broder, jeg beder eder saa ganske giernne, thedtt ßnariste eder mögeligt er, att y wille thage eder thenn wmagh thill och thale medh megh, och stedis eder nogenn buodh før, atth y tha wille giøre ßaa well och schriffue meg thill. Ieg will nu och alltiidtt haffue eder medh liiff och ßeell och allttet, y well will, then allßommectiste Gud befallenndis. Gudh allßommectiste spaere eder lenngj ßunnd och salig y Gudz frychtt, och haffuer ickj thuiell paa, atth Ellße <sup>1)</sup> s. 363 skall skade nogitth for thedtt, folck kann giøre hinner, saa ßanntth hiellpe megh thenn euige Gudh, miere ennd hunn war mit egit barn. Ex Restrup thisdagenn nesth effther sönndagh misericordia anno 1556.

Kirstenn Gabrielis.

Kiere broder, ieg ka. . . . . atth all mynn ßag och. . . . .  
. . . . . ieg hadde y Thye. Laurs Bus. . . . . paa slottet och alltt lenitth. . . . .  
. . . . . edtt jegh haffuer ßelluer; hannd døde paa. . . . . afftenn, ßaa all mynn sagstaaer y willerede, och som y widtt, atth ieg skall nu aff med lenitth. Gud giffue, atth ieg hadde en wenn y werdenn, meg kunde flie enn guod karll, tha hadde iegh hannom alldrigh behouff førrenndh nu.

(Reslen af Brevet er skrevet med en anden, sikkert Brevskriverindens Haand:)

M. a. k. broder, reth nv sende Jørgen Lycky megh ett breff, som Knudh har skreffuedh hanom til; tet troffuer iegh vel, y for ath høre, hvor handh acker(!) ath handel medh megh; men iegh troffuer eder ycky til, ath y er ther entten y rodh eller garnyngh medh; ter iegh thet viste, gorde iegh mögetth forgeffuess, men som Gudh, iegh troffuer eder tet ycky til. Here Gudh gyffue, iegh var eder til vrdz. M. a. k. broder, komer til megh, thet første eder mögelygck er, tet beder ieg eder for Gudz skyöldh och for aldh ten store truff och loffue, som myn aller kyresthe sallyghe hosspvndh satte til eder. Gudh ten aldh sommectygesthe vere hanom nadygh och baremhartygh y thet euyge ryge, for alth thet handh bewystes. 364 megh y tene verde (!). Iegh sender eder en kopy aff same breff; y vil yngen lade sey thet vden Anne.

(Bagpaa: Spor af Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Erlig oc welbørdige mandh, her Mogens Gyllenstiernn thill Stiernholom, myn kiere broder, gansche wennligen tilscreuit.

Kyrstjne Fris dotter.

(Paa et hosliggende Blad med Brevskriverindens egen Haand følgende:)

Myn aller kye. . . . . for iegh skryffuer eder s. . . . .  
Gvdh vedh, handh for. . . . . megh, som hver mandh vedh; iegh kandh. . . . . ky skryffue eder til, hvor handh taller (!) megh, och hvor handh skryffver om megh. Here Gudh gyffue, iegh vor y talle medh eder, sa fasth megh stvnder ter effter, och siger handh, ath handh skal sa handel medh megh, ath thet skal spørigs, och siger, ath iegh skal haffve sex eller syff lester korn her til gorden mer, endh megh borde ath haffve, medh mange flere vrdh, som er megh for lanth ath skryffue. Gvdh vedh, iegh hade forseth megh anth til hanom. M. a. k. broder, y hvadh hand gør och vil giøre, thet stor nv til hanom, men iegh beder eder for Gvdhz skyöldh, ath y vil tencke pa ten store troff och loffue, ederss kyere sallyghe broder och myn

aller kyeresthe h osspvndh satte til eder, och hvadh handh befolle eder, ter yngen hørde pa vden handh och y och iegh, och y vil vere megh y alle mode, som handh trode eder til, och Gvdh vedh ochsa, hvadh troff och loffve iegh setter til eder. M. a. k. broder, iegh beder eder for Gvdz skyøldh veredh ycky y thet rodh, ath meg skal skye nogen forføllesse eller noen vreth . . . . . [Gu]dh vere meth vinde til, ath. . . . . .møgith effter myn dødh, som iegh selff . . . . .och vylle mere aff medh tenne sorryghvldh verden. Heres. 365 [Gu]dh for syn hellyghe dødh och pyne vnde megh sa santh snarth ath kome til myn here och Gvdh, som megh stvnder och lengess ter effter. Here Gvdh gyffue, ederss lellyghedh var sa, ath y kvnde kome hydh, thet første eder mugelyghth var, ta vedh Gvdh, hvor reth gerne iegh beger thet aff eder, och ter eder stedess nogen bodh før, ath y ta vil skryffve megh til, hvor thet er medh eder. Gvdh vnde megh gode tydener ath fa fra eder, och Gvdh ten aldh mectygesthe spar eder lengy svndh och sallygh. Gvdh ten aldh sommectygesthe beffaller iegh eder medh alth thet, eder kyerth er, och alth thet, y vel vyl. M. k. broder, vil y ycky blyffue vredh pa ten dryengh, for handh har bydh sa lengy, thet er som Gvdh ycky hanss skyøldh, handh har veredh her y otte dage; iegh kvnde som Gvdh ycky fange tydh ath skryffue medh hanom, ffor sa mange fremedh har her veredh. Gudh beffaller iegh eder altydh.

Kyrsten Gabryelss.

(Prikker i Linjerne antyder forsvunden Skrift.)